

"DRAUGAS"

Published Daily Except Sundays
One Year \$4.00
Six Months \$3.00
AT NEWS-STANDS 2c. A COPY
DRAUGAS PUBLISHING CO., Inc.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Tel. Roosevelt 7791

DRAUGAS

(LITHUANIAN DAILY FRIEND)

Kaina 2 Centai
Price 2 Cents

No. 112

CHICAGO, ILLINOIS, PENKTADIENIS, GEGUŽES (MAY) 12 D., 1922 M.

METAL-VOL. VII

ENTERED AS SECOND-CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLIN. OIS UNDER THE OF ACT OF MARCH 3, 1879.

RUSIJA SU VOKIETIJA PULS PABALTIJA

PARYŽIUS, geg. 12. — Laikr. L'Elclair vakar padėjo Vokietijos su Sovietų Rusija padarytos militarinės sutarties tekstą.

Sako, ta militarinė sutartis pasirašyta šimt balandžio 3 dieną Berlyne. Pasirašė bolševikų atstovai ir vokiečių generalis Štabas.

Svarbiausieji sutarties postmai: Vokietija sutinka ir apsimą bolševikų armijos 180 pulkams pristatyti ginklus ir kitokią reikalingą medžiagą. Be to, vokiečiai bolševikams gali pristatyti ir lauko artileriją.

Vokietijos generalis Štabas apsimą reorganizuoti bolševikų laivynus Juodose ir Baltijos jūrose, pristatyti 500 naujų lėktuvų ir 150 bevielio telegrafo lauko aparatų.

Toliau vokiečiai apsimą lavinti bolševikams instruktorius karui reikalingose komin-

kalijose, pasiūsti Rusijon tek-nikalius ekspertus patvarkyti ten amunicijos dirbtuves ir steigti tokias pat naujas.

Vokietijai Rusijoje kista i-sigyti 3 dirbtuves: lėktuvams, nuodingoms dujomis ir gink-lams.

Pagaliam abi pusi sutarė, kad abiejų štabai bendrai pagamins plenus Rusijai atgau-ti Baltijos jūros pakraščius, idant būtų galima abiem val-stybėm turėti tiesioginį saus-žemių susisiekimą.

Ant galo pažymėta, kad ta sutartis turi but laikoma sla-psta sutartimi.

(Laikraštis L'Elclair yra Varšavos lenkų vėidrodis. Taigi, ar tik ne lenkai ke-lia aikštėn tuos tuščius baubus, idant tuotai pabaui-ginti Pabaltijos valstybes ir priversti jas buti sąjun-ge su Varšava).

Vilniaus Klausimas Genoa Konferencijoje

GENOA, geg. 11. — Anglijos premieras Lloyd George, kad padėti pagrindus savo projektuojamai neagresyvei Europos valstybių sutarčiai, vyriausių santarvės delegatų susirinkime padavė sumany-mą, idant ekonominė konfe-rencija aptartų rytinės Gali-cijos sienas ir nebaigtą Vil-niaus klausimą, del kurio an-tri metai vedami lietuvių-len-kų ginčai.

Prancijos delegatas Bart-hou tuojaus pašoko ir pažy-mėjo, kad kaip rytinė Gali-cija, taip Vilniaus sritis jau įtrauktos į gyvuojančias su-tartis (i kokias? Red.).

Bet jį tai Lloyd George pa-

reiškė, kad gal tas išdalies ir tiesa. Visgi tos sutartys kaip Galicijos, taip Vilniaus klau-simų galutinai neišsprendė. Gi tie klausimai yra didžiai pavojingai Europos taikai ir ramybei.

Del to jis, Lloyd George reikalauja, kad tie klausimai butinai būtų aptarti. Kitaip jis tuos klausimus pakelsias plenarę konferencijos sesijoje. Tuomet Barthou sutiko, i-dant Galicijos ir Vilniaus klausimai būtų aptariamai poli-tinių reikalų komisijoje.

Paskui sekė kiti opūs klau-simai apie Kaukazo respubli-kų likimą, apie Saar provin-ciją ir tt.

Katalikų Padėtis Sov. Rusijoje

GENOA, geg. 11. — San-tarvės vyriausių delegatų su-sirinkime diskutuota Vatikano memorandumas apie reli-ginę laisvę Rusijoje, apie ga-rantiją tai laisvei ir apie gr-žinimą Katalikų Bažnyčiai vi-sų savasčių, kokias bolševi-kai užgrobė.

Lloyd George kalbėdamas sakė, kad jei konferencija pa-rems bažnyčių savasčių gr-žinimą, tai tuomi bolševikams rankosna įduos stiprų ginklą.

"Bolševistinė Rusija," sa-kė premieras, "tuomet be a-bejonės atsakyty, kad pačios vakarų Europos valstybės pir-mutinės, ypač Anglija ir Pra-nceja, konfiskavo bažnyčių sa-vastis. Tokiame atsitikime ne-žinia kas reiktų atsakyti bolševikams."

Belgijos delegatas Jaspar

Santarvės delegatai paga-lian nutarė Vatikano memo-randumą pavesti politinių rei-kalų komisijai aptarti.

Sv. Tėvo valstybės pasek-retorius, monsignoras Pizzar-do, pranešė, jog būtų didelė klaida manyti, idant Apašta-lų Sostas atsisakytų to reika-lavimo. (Tarp kitko monsignoras sakė:

"Katalikų Bažnyčia Rusi-joje caro laikais buvo bloga-me padėjime. Bet šandie kur-kas labiau nukentėjo, kuomet

bolševikų valdžia konfiskavo bažnytines savastis. Bet Va-tikanas, suprazdamas rusų valdžios nusistatymą, jog ji negali atsisakyti nuo pagrindinio savo dėsnio naikinti pri-vatines savastis, pasirengęs pripažinti bažnytinių savasčių restituciją taip, idant tos sa-vastys būtų pavestos naudotis bažnyčioms. Tokių teisių konfiskuotoms svetimųsčių savas-tims reikalauja santarvė. Tad tokias pat teises galima pri-taikinti ir prie bažnyčių sa-vasčių."

Barthou pagaliau pareiškė, kad jis atsisako maišyti į re-liginius klausimus. Tai tas pat Barthou, kuris sakė, jog Vilniaus klausimas jau pabaig-tas.

BOLŠEVIKAI ATSAKĖ SANTARVEI.

GENOA, geg. 12. — Rusi-jos bolševikai delegatai vakar santarvei įdavė savo atsaky-mą į memorandumą.

Atsakymas sustatytas 15-os puslapių brošiūros formoje. Pirmoje atsakymo dalyje pa-dėti vieni argumentai. Antro-je — konstruktiviai pareiški-mai ir sugestijos finansiniais klausimais.

Bolševikai tarp kitko verčia kalbė ant Suv. Valstijų už-šandienines ekonomines sui-rutes pasauly.

SU MAŽESNE IGULA DARBUOSIS.

LONDONAS, geg. 12.—De-pešoje iš Genoa sakoma, kad jei pranezai su belgais pasi-trauksią iš ekonominės konfe-rencijos, tai premieras Lloyd George su mažesne igula dar-buosis ekonominį laivą įves-ti nuskirtan uostan.

AIRIAI NEGALI SUSITAIKINTI.

DUBLINAS, Airija, g. 12. — Airių parlamento (dail eireann) taikos komitetas, kuris mėgino nesutinkančias ai-rių sroves sutaukinti ir pa-daryti galą prasidedančiai ei-vilei kovai, paskelbė, kad jo pastangos pasirodė tuščios. Nesurastas nei reikalingas taikos principas. Airių res-publikos šalininkai nusprendę nepasiduoti.

KAIP DAUG PINIGŲ APYVARTOJE.

WASHINGTON, geg. 12.—Piniginio departamentas pas-kelbė, kad gegužės 1 d. iš e-sančių Suv. Valstijose apy-vartoje pinigų kiekvienam žmogui išpuola \$48.89. Tas reiškia, kad 92 centu mažiau kiekvienam, kaip buta balan-džio 1 diena.

1879 m. pinigų apyvartos kiekvienam žmogui čia išpuo-lė \$16.92.

ATRASTA 480,000 DOL. PAVOGTAIS BONDSAIS.

Areštuoti trys asmenys.

NEW YORK, geg. 12. — Iš Chase National bankos pavogta 500,000 dolerių laisvės bondsais. Iš tų 480,000 doli-rių bondsų jau atrasta.

Areštuotas buvęs bankos sargas ir vienas buvęs ban-kos darbininkas su moterimi. Bondsai atrasti mieste St. Augustine, Fla., vienos ban-kos nusamdytojų skrynutej, priguliničioj buvusiam Chase banko darbininkui.

Bankos sargas jau prisipa-žino dalyvavęs bondsų vogi-me.

PHILIPINŲ ŽMONĖS MENKI BALSUOTOJAI.

MANILA, geg. 12. — Čia ir visose salose įvyko gyventojų registracija generaliams rin-kimams.

Kaip čia, tai visose salose, imant aplamai, užsiregistravo vos vienas iš kiekvienų 12 žmonių.

Taigi, visose salose užsire-gistravusių bus nedaugiau 650,000 žmonių.

AUTORIZAVO 5 MILIONUS PASKOLŲ.

WASHINGTON, geg. 12.—Žemesnieji kongreso rumai autorizavo vyriausybę Liberi-jos respublikai, Aprikoje, pa-skolinti 5 milijonus dolerių.

JAPONAI SIUNČIA KARIUMENĘ MANCHURIJON.

Nes tenai bolševikai vysto savo propagandą.

TOKYO, geg. 11. — Suomi-jos vyriausybė paskelbė, kad Rusijos bolševikai savo pra-gaištingą propogandą vysto Manchurijoje. Japonų parei-ga tai visa nuslopinti. Nes taip nedarius, ta propaganda iš ten gali persimesti Japoni-jon ir paskui visan pasaulin.

Tuo pasiremiant, vyriausy-bė Manchurijon pasiuntė 14,000 maišytos kariuomenės.

Krizis pasibaigė.

Tuo tarpu kabineto krizis pasibaigė tuomi, kad premie-ras Takahashi atsiėmė savo ir viso kabineto rezignavimo raštą. Ir nusprendė laikytis toliau buvusio priemero Ha-ra palikto politinio nusistaty-mo, kaip ilgai Kiniijoje gy-vuos suirutės.

Aną dieną princeas-regentas sušaukė ministrų konferen-ciją. Toje konferencijoje po ilgų diskusijų ir nutarta pa-silikti savo vietose.

ORAS

CHICAGO. — Šandie dai-lus oras; šilta; bet kartais ga-li pasitaikyti ir lietus su par-kunijomis.

CHICAGOJE.

GUBERNATORIAUS SMALL BYLA.

Vakar Waukegane, Ill., pra-sidėjo gubernator. Small by-la, kuomet baigta rinkti pri-siekdinti teisėjai.

Byla prasidėjo Sangamon apskrities prokur. Mortimer kalba. Šis prokuroras kalti-no gubernatorių Small valsti-jos pinigų eikvojime esant jam anais metais valstijos iš-dininku.

Politikų rateliuose ši byla yra didelė sensacija. Nes čia išmėgina savo spēkas dvi ki-tai kitai priešingos republiko-nų part. srovės Illinois v. Šios srovės nepasidalina vietomis. Kita kitą mėgina šaukšte skandyt.

Ir tie spēkų išmėginimai piliečiams nepigiai atsieina.

PAGALIAU MOTERYS PALIUOSUOTOS IŠ KALĖJIMO.

Teisėjas Sullivan pagaliau paliuosavo iš kalėjimo 6 mo-teris, kurių 4 buvo kalėjime su kudiškais. Jos 1919 metais peržengė kelis kartus teismo "injunction." kuomet joms buvo uždrausta piketnoti.

Paliuosuotos tik po uolai-motery advokatų pasidarbavi-mo. Teisėjas Sullivan išpra-džių nenorėjo nei klausyti a-pie paliuosavimą.

REIKIA SAUGOTIS SUNŲ.

Einant šiltoms dienoms Chicagoje vis dažniau pasi-taiko pagedusių šunų. Daug žmonių kas mielą vasarą su-kandžiojama. Daugiausia nu-kenčia vaikai. Miestas turė-tų imtis priemonių prieš be-sitrankančius visur palaidus šunis.

MIESTO TARYBA IR UŽMOKESNIAI.

Chicago miestoiniams unis-tams darbininkams už darbą mokama senovės aukšta už-mokesnis. Miesto tarybai pa-siūlyta tą užmokesį pritaikinti prie buvusio teisėjo Landis nuosprendžio amat-ninkų apmokėjimui.

"ESU PASIRENGUSI", SAKO BRUSILOVA.

MASKVA, geg. 12. — Ku-met revoliucinis teismas čia pasmerkė miriop 8 šventikus ir Brusilovą už priešinimąsi bolševikams plėsti cirkves, pastaroji ir nuosprendį dra-siai atsakė:

"Šandie rytą priėmiau šv. komuniją. Tad esu pasiren-gusi."

Čia praplitusi nuomonė, kad pasmerkti, matyt, nebus baudžiami mirtimi. Vyriaus-ias bolševikų teismas, sako-ma, atmainys tą nuosprendį.

Žinios iš Lietuvos

SV. TĖVO RAŠTAS VILNIAUS VYSKUPUI DAKTA RUI MATULAIČIUI MATULEVIČIUI.

Vyskupas pasveikino Pope-žių jo išrinkimo dienoje. Sv. Tėvas malonėjo raštu atsaky-ti, kuriame nurodė, kad vys-kupas Matulevičius yra tikras kankinys tarp lenkų endekų, kad jisai skirdamas į lietuviš-kas parapijas kunigus lietu-vius, o baltgudžių baltgud-žius, elgiasi teisingai ir tak-tingai.

Gautomis žiniomis Vilniaus vyskupas Matulevičius kelia-mas į arkivyskupo laipsnį, kai po padėka už teisingą ir tak-tingą katalikišką veikimą.

Vyskupas Matulevičius ži-nomas yra kaippo darbo žmo-nių gynėjas, kurio nedrįso net bolševikai persekioti, kadangi krikščionių darbininkų minios už jį stovėjo.

[Liet. Darb.]

LATVIAI IR MUSŲ TREMTINIAI.

KAUNAS. Šiomis dienomis Kaune įvyko pasitarimas tarp Lietuvos ir Latvijos val-stybių atstovų tremtinių gr-žinimo Lietuvoje reikalu per Latvijos teritoriją.

Latviai pastatė nepriimti-nas mūsų vyriausybei sąly-gas. Kad nereiktų sutikti su Latvijos statomomis sąlygomis. Vidaus reikalų ministerijoje skubiai gaminamas projektas gabenti tremtinius juomis per Petrapilį ir iš ten juomis iki Klaipėdos ir Kauno.

Tremtiniai busią grąžinami Lietuvos garlaiviais.

KAINŲ PAPIGINIMAS.

KAUNAS. Finansų Preky-bos ir Pramonės ministerijos iniciatyva prie ministerijos Pr. ir Pram. departamento susidarė eksportierių komite-tas, kurio tikslas yra apru-pinti Lietuvos didesniųjų mie-stų varguomenę pigiais pro-duktais, pirmoj eilėj bulvė-mis.

Del šių metų didelių šalčių, eksporteriai turėjo daug nuo-stolių, bet pastaruoju laiku bulvės jau atpigo.

SLAPTŲ BATALIONŲ ISTORIJA.

KLAIPĖDA. Neseniai Klai-pėdoj pas lietuvių lankėsi vienas okupacinės valdžios valdininkas elzasietis, įkalbi-nėdamas lietuviams organi-zuoti ginkluotus batalionus išvaryti vokiečius iš Klai-pėdos krašto. Vietos lietuviai i-tarė, kad toks pasiūlymas nė-ra visai aiškus ir kad karfais gali būti nepadoriu tikslu pa-darytas ir nesileido prikalbi-nėjimams. Vėliau tas pats

valdininkas įtarė krašto slap-tąją policiją lėtam veikime, ir toji padarė jau žinomas kratas Tautos Taryboje.

LENKAI JAU SAVINASI DEMARKACIJOS LINIJĄ.

KAUNAS. Patikrintomis žiniomis, lenkų kariuomenės dalys stovinčios ties demar-kacijos linija, reikalauja iš neutralės zonos gyventojų, važiuojančių savais reikalais Vilniun, kad pasirašytų norį priklausyti Lenkijai. Kas at-sisako duoti tokį pasirašymą, tuos grąžina atgal.

Lenkų vyriausybė renka mi-nimus parašus tikslu įrodyti Genuos konferencijai, kad vi-si neutralinės zonos gyvento-jai nori priklausyti Lenkijai.

ŠIAULIAI. Šimet Šiaulių miestas žada plačiai atsistati-nėti. Per žiemą priruosta medžių statybai, dabar ruošia ma kitokią medžiagą. "Ven-tos" fabrikas užverstas med-žio darbų užsakymais.

— Šiaulių apylinkės dvari-ninkas Jonas Ertelis yra ga-vęs leidimą iš Švietimo minis-terijos atidengti Šiauliuose lenkų gimnaziją. Nors Šiau-liuose lenkiškai kalbančių žmo-nių yra vos 200—300 asmenų, tačiau to reikalingą skaičių mokinių gimnazijai atidaryti tikimasi surinkti, parsikvietus jų iš Ežerėnų, Kedainių, Ra-seinių ir Trakų apskrįčių.

KAUNAS. Praėjusiais 1921 m. Kaune prostitučių bu-vė apie 200.

Patikrinus jų pilietybę, di-desnė jų dalis pasirodė esą ne Lietuvos pilietėmis ir jos iš Kauno išsiųsta užsienin. Dabar įregistruota prostitu-čių apie 75. Didesnė jų dalis ne lietuvių tautybės. Deliai būtų stokos, jos turi kuobai-siausias gyvenimo sąlygas: gyvena po 5—7 viename kam-baryje.

Doros brigados viršininkas atsidėjęs seka jų sanitari-nį stovį. Nors dedamos pastan-gos kiek galint pamažinti jų skaičių, bet nesiseka. Susirgi-mai jų tarpe esą reti. Tam tikras jų reikalams gydytojas peržiūri jas dusyk į savaitę; reikalui esant jis naudojami bakteriologijos stotimi. Paste-bėjęs susirgusias, tuojaus siun-čia Kauno miesto ligoninėn.

PINIGŲ KURSAS.

Svetimų šalių pinigų vertė, mainant nemažiau 25,000 dol. geguž. 11 d., buvo tokia pagal Merchants Loan & Trust Co.

Anglijos sterl. svarui	4.38
Prancijos 100 frankų	9.10
Italijos 100 lirų	5.20
Lietuvos 100 auksinų	.35
Vokietijos 100 markių	.35
Lenkų 100 markių	.02

LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Šiua kasdieną išsilyrus nedėdindienius
PRENUMERATOS KAINA:
Metams \$6.00
Pusui Metų \$3.00
Prenumeratos mokėti išskaičiuo. Laik-
as skaitosi nuo užrašymo dienos
ne nuo Naujo Metų. Norint perma-
ninti adresą visada reikia prisitęsti
ir seina adresu. Paštas gausia
sluosti išpildant krasoje ar ekspres-
"Money Order" arba įdėdant pin-
gus į registruotą laiška.

"DRAUGAS" PUBL. CO.

2334 So. Oakley Ave., Chicago.

Tel. Roosevelt 7791

DIDŽIAUSIAS LAIMĖ-
JIMAS.

Varšavos laikraščiai prane-
ša, kad balandžio 20 d. Vilniu-
je lenkai turėjo dideles iškil-
mes. Tenai lankęsis lenkų val-
stybės viršininkas Pilsudski.
Vilniaus prezidentas Bankow-
ski jam įdavęs to miesto pilie-
tybės pagarbos diplomą. Pil-
sudski lenkus karius atžymė-
jęs militarinio ordeno. Paga-
liau pasakęs visiems lenkams
tinkamą kalbą.

Kiek mums žinoma, Ameri-
kos lenkų laikraščiai dar ne-
senai socialistų Pilsudski prane-
sė biuraisiomis pamazgo-
mis. Šiandie tą patį išgamą
vadina Apvaizdos siustu len-
kams žmogumi.

Šiandie Pilsudski užtemdo ir
patį pianistą Paderewski, ku-
ris iš Amerikos keliauja Var-
šavon kandiduoti į pirmuosius
lenkų respublikos prezidentus.

Tas tipas lenkuose staiga
atsimainė, kuomet Varšavos
laikraščiai padavė Pilsudskio
pasakytos kalbos Vilniuje tu-
rinį.

Ką gi jis ten tokio įdomaus
sakė, jei taip patenkina len-
kus?

Nagi, jis kalbėdamas nuo-
lat tiesė savo "dešiniąjį".
Kamui, idant pastarasis at-
naujintų "uniją" su Lenkija,
kuomet ši triumfuoja pris-
jungusi Vilniui.

Ne vienas Pilsudski nori u-
nijos su Lietuva. Jos nori visi
Varšavos ponai. Ir apie tą u-
niją ir federaciją visur ir
visuomet kalba.

Tos jų nuolatinės kalbos
išeina kaip taukai taukuoti.
Jie visi atvirai pripažįsta,
kad jei Lietuva "prisi-
liktų" prie Lenkijos, būtų jė
didžiausias laimėjimas.

Tečiaus ne "da psa kielba-
sa".

SALYGOS KURIOSE TAR-
PSTA KATALIKISKAS
VEIKIMAS.

Kad ankščiau paminti dē-
sniai įsigyventų ir pradėtų
gaivinti visuomeninį veikimą,
reikalingos šios trys salygos:
pažinimas, noras, drąsa, arba
reikia pažinti, reikia norėti,
reikia drįsti.

Reikia Pažinti.

Komplikutas yra žmogaus
organizmas, dar labiau pa-
nus šeimai, visuomenės orga-
nizmas. Jame susibėga įvai-
rių luomų, sluoksnių ir pro-
fesijų reikalai. Jie dažnai, re-
gis, vieni kitiems priešingi,
susinarpijoje. Pirmu pažvel-
gimu į jų kombinuotą, jauties
tarsi tamsiame miške. Ir no-
rint iš jo laimingai išeiti rei-
kia turėti žiburį. Gera jei
dangus žvaigždėtas arba jei
kelveivis turi kompasą. Jis
tuomet atskirs rytus nuo va-
karių, pietus nuo žiemų ir ne-
paklys išsidamas į tą pusę i
kurį nori.

Einant tad į platųjį katali-
kiško veikimo lauką reikia
pažinti organizacijos jėgą.

Deja, šiandien dar ne vi-
siems aiški mūsų organizaci-
nio kuno jėga.

Amerikos lietuvių katalikų
didžiausia organizacija yra
Federacija. Nedarydami tos or-
ganizacijos apoligijos, noroms
nenoroms turime pripažinti jos
jėgą. Juk visiems mums kai-
po lietuviams ir katalikams
aišku, kad mes esame galingi
kuomet visi sutartinai ima-
mės darbo. Nesigiriant gali-
mės pasakyti, kad ir šiais me-
tais mūsų daug padaryta.

Valstybės reikalams mūsų
organizacija ir jos nariai uo-
liai darbavosi ir Liet. Lais-
vės Paskolai ir saviems kultu-
rų ir politikos tikslams su-
kėlė gražių pasekmių vaju. Ką
mes butume laimėję be tos sie-
los, kuri per savo skaitlingus

svarius ir jų narius įtempė lank-
stųjį organizacijos aparatą ir
šit pavydėtini mūsų idėjos
priešams vaisiai!

Tiesa, pasakys ne vienas,
bet šiame didelis nuopel-
nas mūsų darbščios dvasiški-
jos. Neabejotinai, bet be dvasi-
siškių stoji darban ir mūsų
pasaulinė inteligentija, ypa-
tingai mūsų geros valios pap-
rastai žmoneliai, draugijos,

pašauda. Taigi, jeigu mes
džiaugiamės ne veltui metus
gyvenę, turime pripažinti,
kad visi mes buvome tam dar-
bui reikalingi ir tik dėka ben-
drai kooperacijai ir vyriaus-
ios organizacijos vairavimui,
esame tiek daug nuveikę. Ka-
dangi mes pažinę organizaci-
jos jėgą susibūrėm apie ją —
džiaugiamės nuveiktais dar-
bais. Žinoma, šimtą kartą
daugiau butume nuveikę, jei-
gu visi būtų lygiai pažinę or-
ganizacijos jėgą.

Netik tą jėgą turime pažin-
ti, bet neprivalu pamiršti sa-
vo ginamųjų principų tvirtybę,
pastovumą ir aiškumą. Kiek-
vienų žvilgsniu, ar atskiram
asmeniui ar visuomenei ar
mūsų katalikiškam gyvenimui,
jie, tarsi granito uola, stip-
rūs ir galingi, pergryvenę am-
žius ir žmones, kaip liudija
atsivertėliai vakar ir šiandien.

Beto reikia pažinti ir savo
priešų baime, o kartais ir des-
peraciją.

Jeigu kuomet tai šiandien jie
taip yra nusigandę "klerika-
lizmo" baubo, kad tiesiog ser-
ga klerikofobijos liga.

Girdėjome laisvamanių
"tautininkų" aimanavimus
besišaukiant visų pasaulio die-
vų į pagalbą, matome jų pra-
laimėjimus viešame gyvenime
su kiauais politiniais išdais,
esame liudininkais jų idėjinio
bankroto, stovime socialisti-
nei pragaros akvaizdoje. Vi-
sa tai pabrėžia mūsų pozicijų
tvirtybę ir rodo kaip galinga
yra krikščioniškos pasaulė-
žvalgos šalininkų tvirtovė. O
ji gali būti nepalyginamai ga-
lingesnė!

Ir nuostabu įsigilinus i
savo tikėjimo tieses ir jų pra-
ktinę įtakę gyvenime. Juk
kaip į šešiasdešimts metų po
Kristaus mirties, krikščionių
tikėjimas buvo persekioja-
mas, tukstančiai kliečių buvo
statoma, norėta kalaviju ir
ugnimi išnaikinti visus Kris-
taus mokslo išpažintojus, ly-
los, kuri per savo skaitlingus

Reikia tad pažinti savo or-
ganizacijos jėgą, savo išpažis-
tamų idėjų tvirtybę, savo prie-
šų bailumą ir pagilinus krikš-
čioniškos pasaulėžvalgos dės-
nius jais pasinaudoti.

SAVIEJI REMKITE SAVAS
ISTAIGAS.

Reikia pažinti, reikia norėti,
reikia drįsti.

NAUJOS PERSPEKTY-
VOS.

Ko taip Francija seniaus
bijojo visą laiką, šiandien jau
įvykęs faktas: tai Vokietijos
su Rusija susitarinimas. Pra-
dedama kalbėti kad be šios
taikos sutarties dar esanti ki-
ta, politinė. Rusai ir Vokiečiai
dirba išvien, ginasi išvien. Ir
šios dvi valstybės neslėpdamos
savo simpatijų linksta i
Anglijos pusę. Jei būtų tiesa,
tai būtų įvykę tas, apie ką
senai kalbėta buvo ir yt per
miglas numatyta. Didžiulė
Sąjunga trijų didelių Valsty-
bių: Anglijos, Vokietijos ir
Rusijos pradėtų tuomet tvar-
kyti Europos gyvenimą. Ką
kas duotų? Anglai pinigą, Vo-
kiečiai techniką, o rusai —
žmones ir medžiagą. Be abe-
jonės, reikalo verčiami prie
šios sąjungos prisidėtų ir ke-
lios kitos valstybės.

Lietuvai šioji Valstybių są-
junga nebūtų tiek baisi, kiek
Francijos, Lenkijos su "ma-
žąja Entante," nes 1) Lietuva
nei Rusams nei Vokiečiams
kelio nepastoja, priešingai, pa-
deda susisiekti, 2) Įtęsą
jungon Anglai nepanorės prie-
vų stiprinti pozicijos ir Lietu-
vą lenkams leisti užgrobti, 3)
Lietuva neturėdama gerų sa-
vo uostų, nepareina Rusijai i
kelia. Beto, yra galimybės.

Kad Rusija tiesioginiam susi-
siekimui su Vokietija gali pa-
reikauti sau "koridorius",
pro Grajewą. Jeigu susidėtų
panašios aplinkybės, be abejo,
Vilniaus klausimas būtų grei-
tu laiku išspręstas ir i jį būtų
perkelta mūsų centralinė val-
džia. Bet visgi dar vandens
daug Vilijoj nubėgs kol mes
atgausime savo sostąpilę.

NAUJA SVIESA ANT MAR-
QUETTE BULVARO.

Išlipus iš Western ave. gat-
vėkarių, einant Vienuolyno
link žiūriu kad ten darbinin-
kai tik matuoja žemę, kažką
kasa, net nusiğauda. Mąstau
sau, Dievuliau mano, bene
rengiasi kas parduot Vienuo-
lyną, skolų jo neatmokame —
gal sakau.... Priejus arčiau,
užklausiau vieno vyro, kas čia
dirbama.

"Bene dar nežinau Tamsta",
jis man atsakė, "ogi čia bu-
siąs dideliausias bazaras. Pa-
kvietė mus įvesti elektrą i
kiemą". Pradėjo man rodyti
bazaro planą. "Štai šioje vie-

toje bus spalvuočių šviesų vai-
nikai čia bus didesnės šviesos,
o ten", sako "padarysime di-
džiausią šviesą, kaip "search
light". Toji šviesa iš tolo ap-
švies Vienuolyną ir visą bul-
varą — toli, toli".

Tai manau sau, tai bus gra-
žu. Jau dabar Vienuolyno a-
pielinkė maloni, bet kuomet
bus išpuosta spalvuotomis
šviesomis, kuomet vakarais
gros muzika, o čia dar metų
laikas toks gražus, tai Vie-
nuolyną reikės atlinkyti, kad
pasidžiaugus ne vien bazaru,
bet jo visais papuosalais. O
gražius dalykus labai mėgstu.

Ant galo pats Dr. Račkus
pasakė gražią, jausmingą pra-

tejo bus spalvuočių šviesų vai-
nikai čia bus didesnės šviesos,
o ten", sako "padarysime di-
džiausią šviesą, kaip "search
light". Toji šviesa iš tolo ap-
švies Vienuolyną ir visą bul-
varą — toli, toli".

Tai manau sau, tai bus gra-
žu. Jau dabar Vienuolyno a-
pielinkė maloni, bet kuomet
bus išpuosta spalvuotomis
šviesomis, kuomet vakarais
gros muzika, o čia dar metų
laikas toks gražus, tai Vie-
nuolyną reikės atlinkyti, kad
pasidžiaugus ne vien bazaru,
bet jo visais papuosalais. O
gražius dalykus labai mėgstu.

Ant galo pats Dr. Račkus
pasakė gražią, jausmingą pra-

tejo bus spalvuočių šviesų vai-
nikai čia bus didesnės šviesos,
o ten", sako "padarysime di-
džiausią šviesą, kaip "search
light". Toji šviesa iš tolo ap-
švies Vienuolyną ir visą bul-
varą — toli, toli".

Tai manau sau, tai bus gra-
žu. Jau dabar Vienuolyno a-
pielinkė maloni, bet kuomet
bus išpuosta spalvuotomis
šviesomis, kuomet vakarais
gros muzika, o čia dar metų
laikas toks gražus, tai Vie-
nuolyną reikės atlinkyti, kad
pasidžiaugus ne vien bazaru,
bet jo visais papuosalais. O
gražius dalykus labai mėgstu.

Ant galo pats Dr. Račkus
pasakė gražią, jausmingą pra-

tejo bus spalvuočių šviesų vai-
nikai čia bus didesnės šviesos,
o ten", sako "padarysime di-
džiausią šviesą, kaip "search
light". Toji šviesa iš tolo ap-
švies Vienuolyną ir visą bul-
varą — toli, toli".

Tai manau sau, tai bus gra-
žu. Jau dabar Vienuolyno a-
pielinkė maloni, bet kuomet
bus išpuosta spalvuotomis
šviesomis, kuomet vakarais
gros muzika, o čia dar metų
laikas toks gražus, tai Vie-
nuolyną reikės atlinkyti, kad
pasidžiaugus ne vien bazaru,
bet jo visais papuosalais. O
gražius dalykus labai mėgstu.

Ant galo pats Dr. Račkus
pasakė gražią, jausmingą pra-

tejo bus spalvuočių šviesų vai-
nikai čia bus didesnės šviesos,
o ten", sako "padarysime di-
džiausią šviesą, kaip "search
light". Toji šviesa iš tolo ap-
švies Vienuolyną ir visą bul-
varą — toli, toli".

LIETUVIŲ AMERIKOJE

PAGERBĖ DR. RAČKŲ.

Ciceris, III. — Geg. 7 d. šv.

Antano par. svet., L. Vyčių 14
kuopa surengė gražų šeim-
nišką vakarą pagerbimui pla-
čioji visuomenė pasižymėjusio
darbuotojo, Dr. Al. M. Rač-
kaus.

Tame vakare dalyvavo neto-
li šimtas žmonių. Daug Vyčių
atvažiavo iš Chicagos, daugia-
sia iš L. Vyčių 16 kp., Bridge-
porto.

Pirmiausia vaidino trumpa,
gražų veikalelį: "Sapnas apie
Tėvynę." P-lė Val. Vilkauskaitė
turėjo lietuviškos rolių, p-
lė O. Vitasuskaitė — Lietu-
vos. Abi mergaitės gana gerai
savo roles atliko ir nemažą iš-
puodį darė.

P-lė S. Lauraitienė gražiai
padainavo porą lietuviškų
dainelių.

Publika delnais plojo ir plo-
jo, bet ji daugiau nedainavo.
Pianu pritarė p. B. Lauraitis.
Jureivių šoki gana puikiai
pašoko p-lė M. Šerpetaitė. Jai
pianu akompanavo p. B. Lau-
raitis.

Programai vadovavo vienas
vietinis darbuotojas, p. Juoz.
Gudas.

Apie porą desėtkų darbuo-
tojų kalbėjo. Žymesnieji buvo
kp. dvasios vadas gerb. kun.
Klebs. H. J. Vaičiūnas, Vin.
Stulpinas, Vin. Rukštalis ir
Aleks. Krencius.

Jie išrodinėjo Dr. Račkus
ir jo žmonos p-lės K. Račkienės
nuveiktus darbus ir kas iš
jų tikimasi ateity.

Ant galo pats Dr. Račkus
pasakė gražią, jausmingą pra-

tejo bus spalvuočių šviesų vai-
nikai čia bus didesnės šviesos,
o ten", sako "padarysime di-
džiausią šviesą, kaip "search
light". Toji šviesa iš tolo ap-
švies Vienuolyną ir visą bul-
varą — toli, toli".

Tai manau sau, tai bus gra-
žu. Jau dabar Vienuolyno a-
pielinkė maloni, bet kuomet
bus išpuosta spalvuotomis
šviesomis, kuomet vakarais
gros muzika, o čia dar metų
laikas toks gražus, tai Vie-
nuolyną reikės atlinkyti, kad
pasidžiaugus ne vien bazaru,
bet jo visais papuosalais. O
gražius dalykus labai mėgstu.

Ant galo pats Dr. Račkus
pasakė gražią, jausmingą pra-

tejo bus spalvuočių šviesų vai-
nikai čia bus didesnės šviesos,
o ten", sako "padarysime di-
džiausią šviesą, kaip "search
light". Toji šviesa iš tolo ap-
švies Vienuolyną ir visą bul-
varą — toli, toli".

Tai manau sau, tai bus gra-
žu. Jau dabar Vienuolyno a-
pielinkė maloni, bet kuomet
bus išpuosta spalvuotomis
šviesomis, kuomet vakarais
gros muzika, o čia dar metų
laikas toks gražus, tai Vie-
nuolyną reikės atlinkyti, kad
pasidžiaugus ne vien bazaru,
bet jo visais papuosalais. O
gražius dalykus labai mėgstu.

Ant galo pats Dr. Račkus
pasakė gražią, jausmingą pra-

tejo bus spalvuočių šviesų vai-
nikai čia bus didesnės šviesos,
o ten", sako "padarysime di-
džiausią šviesą, kaip "search
light". Toji šviesa iš tolo ap-
švies Vienuolyną ir visą bul-
varą — toli, toli".

Tai manau sau, tai bus gra-
žu. Jau dabar Vienuolyno a-
pielinkė maloni, bet kuomet
bus išpuosta spalvuotomis
šviesomis, kuomet vakarais
gros muzika, o čia dar metų
laikas toks gražus, tai Vie-
nuolyną reikės atlinkyti, kad
pasidžiaugus ne vien bazaru,
bet jo visais papuosalais. O
gražius dalykus labai mėgstu.

Ant galo pats Dr. Račkus
pasakė gražią, jausmingą pra-

tejo bus spalvuočių šviesų vai-
nikai čia bus didesnės šviesos,
o ten", sako "padarysime di-
džiausią šviesą, kaip "search
light". Toji šviesa iš tolo ap-
švies Vienuolyną ir visą bul-
varą — toli, toli".

kalbėlę. Pasizadėjo ir toliaus
mums tautai darbuotis, bet tik
mokslu, medicinos srity.

L. Vyčių 14 kp. įteikė Dr.
Račkui dovaną: auksinę mak-
štelę termometrui. P-lai Rač-
kieni įteikė gėlių buketą.

Vakariene gardžiai paruošė
šios šeimnininkės: Sruogienė,
P. Mileikaitė, J. Abračinskai-
tė, M. Vilkauskaitė, A. Igno-
taitė, A. Gečaitė, M. Gudai-
tė, Pr. Belauskaitė, O. Daine-
liūtė, A. Rubliauskaitė, V. Vil-
kauskaitė.

Daug darbo prie šio dar-
bo, rengimo, padėjo kp. pirm.
Ad. Rubliauskaitė. Sunkiai
dirbo B. Lenartas, A. Rimša
ir daugelis kitų.

Labai retai kada žmonai i-
vyksta tokių gražių, reikšmin-
gų vakarų kaip šitas. **Taiša.**

MOTINOS DIENĄ PAMINĖS

Detroit, Mich. — Moterų
Są-gos 54 kuopa uoliai ren-
giasi prie Motinos Dienos ge-
gužio 14 d.

Iš ryto 7 val. visos sąjun-
gietės malonėkite susirinkti
mokyklos kambary ir iš ten
su rožėmis eisime į bažnyčią,
kur in corpore priimsime šv.
Kuniniją.

Vakare bus teatro ir pasi-
linksminimas. Galėsime gra-
žiai laiką praleisti. Pradžia
bus 7:30 v. v.

Tą dieną pagerbsime savo
motinas, kaip gyvas taip ir
mirusias.

Naujos narės bus priimamos
už pusę įžangos. Katalikės mo-
terys turėtų tuo pasinaudoti
ir visos prisirašyti prie taip
naudingos organizacijos.

Korespondentė.

VAKARAI.

Milwaukee, Wis. — Bal. 30
d., šv. Gabriėliaus par. svet.,
L. R. K. Dailės Ratelis suren-
gė gražų vakarėlį, vaidino vei-
kalą "Gudrį Našlę".

Roles turėjo: Gudrės naš-
lės — A. Ginčauskaitė; Bar-
sukovo — V. Balkus; siuvėjo
bitės — A. Kratavičius; Dr.
Miliausko — P. Ginčauskas;
Magdės, šurtininkės — R.
Ginčauskaitė; karužės — C.
Jonutė; Raminio — M. Mortu-
nas; Pielučio — P. Morkunas.

Malonu matyti mūsų Dailės
Ratelį taip puikiai vaidinant.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

Netik ką vaidylos tikrai nu-
davę, bet ir scenerija buvo
gražiai pritaikinta veikalui.

Žmonės negalėjo tuo visu at-
sidžiaugti.

Gerą pelną padarė.
Šis ratelis daug del parapi-
jos labo pasidarbuoja. Per Ve-
lykas nemažai įsilė savo gyvo-
mis gėlėmis nupuodamas vis-
sus altorius.

Prakilni kuopa.

Kitos organizacijos žmonai
taip vienai kitai darbuotoj
neužsileidžia. Rengia balius
ir įvairias kitas pramogas.

Bal. 29 d. Lietuvių Benas
surengė balių. Labai gaila, kad
neperdaug žmonių. atsilankė.
Ne ką tuždirbo. Mat kitur
balių buvo.

Šis benas yra dar neseniai
suorganizuotas, bet jau daug
pasidarbavo Lietuvai. Pirkto
L. L. Pask. boną ir paskui tą
patį paaukojo Lietuvos Uni-
versitetui. Maža tokių organi-
zacijų randasi. L. Vilniškis.

PARAPIJA GYVUOJA. —
"BIBLISTAI" SMUNKA.

Oglesby, Ill. — Čia lietuvių
kolonija yra nedidelė, bet tu-
ri savo bažnyčią ir iš Spring
Valley kun. klebs. S. Bystrasis
nuvažiuoja laikyti pamaldas.

Gerai susipratę katalikai sueina
i bažnyčią ir pagarbina Dievą,
pagieda litaniją ir kitas gies-
meles.

Čia buvo užsiveisę kokios
tai sektos pasekėjai, pasivadi-
nė save "Biblijos studentais".
Iškarto pasisekė jiems sukla-
dinti keletą žmonių, nes žmo-
nės nesuprato kas jie yra, bet
gerb. klebonas per pamokslą
paaiškino tikintiems, kad tie
pasivadinusieji save "Biblijos
studentais" yra vilkai avies
kailyje ir kad jiems nerupi ti-
kėjimas, kurio jie nesupranta
ir neturi, bet jie tik klaidina
ir veda žmones iš tikro tikė-
jimo.

Jie (Bib. studentai) buvo
pradėję koki ten maršrutą su
savo vadinamomis "giesmė-
mis" eiti pas žmones i stabas
ir jas ten giedoti. Bet susipa-
rte katalikai išvijo juos ir kai
kur dar susimetę mėgino savo
tas "giesmes" niurgėti, tai
miestelio vaikai juos su blek-
mis ir visokiomis šukėmis iš-
barškino.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

Šiaudelis.

IŠ ŠKOTIJOS LIETUVIŲ
GYVENIMO.

(Pabaiga)

Jisai esąs apie 19-20 metų vaikas, ex-
kareivis ir su didelėmis pretencijomis būti
poetu. Straipsnelyj "Daugiau žinių apie
mane" rašo.

Pasigirti moka.

"1915 metais, kai jau vokiečiai Lietu-
vos šalį "meiliai" smaugė, kaž kaip ne-
tyčia įpuoliau i lietuvišką gimnaziją, ku-
ri buvo tik tuomet atsidarius, ir joj me-
telius išsėdėjau antroji klasėj..

Nuo 1915 iki 1918 metų turėjau eiti pas
vokiečius i darbą — gelžkelio dirbti ir
dar jų buvau toliau paveistas lauko dar-
bams...

1918 metais nuo gelž

SĖJIKAS.

DVASIOS IR KUNO JĖGA.

Visokios rūšies darbininkų išnaudotojai sako jiems: Buvio pagerinimui užtenka susiorganizuoti, prisidengti raundonąja veliava, sugriauti gyvuojančią tvarką ir įvesti darbininkų valdžią.

Tai pragaistingiausias toks darbininkams patarimas. Nes ne kuno jėga valdo pasaulį. Tai atlieka dvasios jėga, žmogaus protas.

Apie tai kuovaizdžiausiai liūdija bolševistinės Rusijos padėtis.

Vieno silpnučio kunu žmogaus protas gali pavergti tukstančius ir milijonus organizuotų, bet nesuipratusių, žmonių.

To įrodymus mes sutinkame kasdien ir net kiekvienam žingsny.

Jei žmogus ant visos žemės viešpatauja, tai tik ne todėl, kad jis yra fiziniai stiprus. Pasaulį gyvuoja milijonai gyvųjų, daug stipresnių už žmogų. Tačiau žmogus juos pajungia savo naudai. Gyvųjų raumenys neturi reikšmės. Ir žmogus tai visa atliko savo protu.

Antai, dramblys yra taip stiprus, kad jis ant savo nugaros gali atlaikyti šimto žmonių sunkumą. Stipriausią žmogų jis savo koja gali sustrinti nei vabalą. (Tuotarpu kadir mažiausias vaikas su šautuvu gali tą patį dramblių nušauti.

Taigi, ir patį pasaulį galima pavergti ne raumenų jėga, bet dvasios ir proto galyle.

Delto darbininkai kovoje už geresnį buvį privalo visu pirmu lavinti savo dvasios jėgas gi raumenų jėgą naudoti tik kaip įrankį.

Delto viena fizinių jėgų organizacija niekuomet negali darbininkui užtikrinti pakankamų ir geresnių sąlygų. Gali kartais duoti laikiną staigią atmainą. Tačiau staigios atmainos visuomet esti nelaimingos. Nes jos arba veikia pračina arba pakelia dar didesnę išnaudojimą ir skurdą.

Kas nori reformuoti pasaulį įsteigiant geresnes gyvenimo sąlygas, pirmiausia pats turi susipažinti su buvusiomis visokiomis atmainomis ir priemonėmis. Ir tik paskui mintyti, kaip čia gyvenimą pagerinus.

Tai dory ir apšviestų žmonių uždaviniai.

Aukškalis.

LOKAUTAS ANGLIJOJE.

600,000 mechanikų lokautas Anglijoje tęsiasi. Lokautas iš viso paliečia 850,000 darbininkų.

Dirbtuvių savininkai turi atviras savo įstaigas ir šaukiasi darbininkų, kurie norėtų sutikti su jų paduotomis darbo sąlygomis. Tačiau labai mažai kas jų šauksmo klausia.

AR GUDRYBES, AR PAMISIMO ŽENKLAS.

Žinomas Amerikos socialistų vadas Debs nori grįžti į kalėjimą. Karo metu jis ir jo plauko darbininkų „prieteliai“ varė priešvalstybinę propagandą. Jų propaganda buvo atkreipta ypą prieš S. Valstijų įsimašymą Europos karan ir prieš paskelbtą prievartinąją kareiviavimą.

(Toku svarbiu momentu toki socialistų darbai negalėjo but pakenčiami. Tad daugelis iš jų areštuota ir patraukta atsakomybėn. Areštuotas ir Debs. Federaliai teismai juos nubaudė kalėjimu. Debs pelnė dešimtį metų kalėjimo. Kiti mažiau ir daugiau. Dauguma iš jų dar ir šandie kalėja.

Kuomet tas įvyko, socialistai pakėlė didelį triukšmą. Pradėjo šaukti, kad kituomet Rusijoje caro laikais tik taip buta. Kaltinamieji pavadinoti politiniais kankiniais. Gi patsai Debs buvo vadinamas didžiausiu kankiniu.

Mat, Debs yra vienas žymiausių socialistams vadų. Amerikos socialistų partija kas keturi metai nuo senų-senų statė Debsą savo kandidatu į Suv. Valstijų prezidentus. Tai ne bile žmogus.

Debs yra senyvas. Keletą metų jam išvargus kalėjime prezidentas Hardingas pernai jį amnestavo. Paliuosavo iš kalėjimo su sąlyga, kad jis būtų ramus, liautusi priešvalstybinės propagandos.

Tečias daugybė mažesnių jo draugų socialistų vis dar nepaliuosuojama, nežiurint socialistų norų.

Del to šandie senis socialistas Debs rašo prezidentui Hardingui laišką ir pažymi: Kad jei politiniai kankiniai iš kalėjimų nebus paliuosuoti, tai jis, Debs, patsai taipat savanoriai grysčias kalėjiman. Girdi, jis kentėsiąs bendrai su tais savo draugais!

Jei jau tokią metodą Debs vartoja ir mėgina pabauginti prezidentą ar ką kitą, tai aišku, kad socializmas jau baigia savo gyvenimo dienas.

Savo prašymu jis nenustebins pasaulio. Jeigu Debs eis ir prašys kalėjimo, gali atsidurti pamišėlių namuose. Pasveikęs ten ar kitur gaus darbo ir bus laimingas. Gi jeigu ir vėl varys priešvalstybinę agitaciją, tai ir be prašymo gali paklikti ir senąją gužtą.

Debs pigus gudrumas. Jis mano, kad kuomet savanoriai eis kalėjiman, tai čia jo pasekėjai tuč-tuojaus sukels revoliuciją.

Bet gal Debs yra ligonis? Žinoma, tuomet jis už savo darbus jau neatsako.

PADIDINO PRODUKCIJĄ.

Harrison Radiator Co. mieste Lockporte, N. Y., dirbtuvėse padidino produkciją. Tos kompanijos dirbtuvėse ugotat dirbo apie 2,000 žmonių. Šandie dirba jau 6,000.

TURI BUT PIGESNE PRODUKCIJA.

Buvusio karo laikais visa Europos pramonė apmirė žmonių gyvenimo reikalsams. Tenai visos dirbtuvės ir visos darbininkų rankos panaudotos karo tikslams. Visa žmonių energija buvo atkreipta gaminti kuodangiausia karo medžiagos. Visų žmonių smegenys ir visi išradimai buvo nukreipti į kovos laukus. Ir tuomet Amerikos darbininkai tiesiog negalėjo suspėti gaminti Europai reikalingų daiktų. Čia gaminta ne vien ginklai ir amunicija, bet ir visoki kiti žmonių gyvenimui reikalingi daiktai. Tai visa Europa pirkto. Nes to visa jai labai reikėjo.

Buvo daug darbo.

Kuomet Europos darbininkai mirė kovos laukuose arba dirbo karo medžiagą dirbtuvėse ir vilko kuodidžiausias sunkenybes, Amerikos darbininkai darė gerus pinigus. Nes už darbą brangiai buvo mokama. Daugelis turėjo progos sutaupyti pinigų, nors ir pragyvenimas buvo begalo brangus. Karo laikais čia darbai taip smarkiai buvo vėdami, kad pagaliau kai kurioms darbavietėms truko ir darbininkų, kuomet iš jų daugybė pašaukta kareivauti.

Europos valstybės tuotarpu čia visokius daiktus pirkto ir lino vis į didesnes skolas. Bet tuomet ir nebuvo laiko atkreipti dėmesį į aukšą ir jo reikšmę. Mokėta Amerikai tiek, kiek buvo reikalaujama. Juk kova sekė už tautų ir šalių gyvybę.

Kainos gi buvo labai aukštos pakilusios. Nes jei gamintojas apmoka brangiai darbininką, tai jis brangiai ima ir už pagamintas prekes. Tuo labiau, kad dar ir pačiam norisi gauti vis didesnis pelnas.

Baigėsi viskas.

Bet Europos valstybių išdai turėjo ištuštėti. Su karo pabaiga taip ir įvyko. Karą pabaigė maisto stoka, skurdas ir iš to kilusios revoliucijos. Europa po karo, neteko ne vien pinigų, bet ir visokių gyvenimui reikalingų daiktų. Pasirodė, neturima už ką pirkti Amerikoje gaminamas prekes, už kurias visas laikas reikalauta aukštų kainų. Kad taip, tai Europa sustojo prekybos pirkti, gi čia sulaukyti darbai. Darbininkai nesutiko pigiau dirbti ir todėl pakilo nedarbas.

Kilus nedarbui gamintojai už prekės vis dar reikalavo aukštų kainų. Visokių prekių jie daug turėjo ir jų pagaminimas buvo brangus. Su dauguma reikalingų žmonių gyvenimui daiktų dar ir šandie taip yra.

Normaliai laikai.

Šiandien vėdama kompanija už normalių laikų grąžinimą. Reikiška, norima paginti žmonėms gyvenimą. Kad tai atsiekti, reikia papiginti pačią produkciją, ty. visokių daiktų gaminimą.

Produkcijos papiginimo nori ir patys producentai (gamintojai). Tačiau jie nori atlikti darbo žmonių lėšomis.

mis. Jie nori darbininkams sumažinti užmokesnius, gi patys kaip ir seniau imti gražų pelną.

Pigesnė produkcija.

Darbininkai nesutinka su mažesniu užmokesnimu. Darbininkai sako, kad tegul pirma atpinga gyvenimas, gi paskui jie sutiksia pigiau dirbti. Bet gamintojai tvirtina savaip. Del to seka ginčai.

Ginčai butinai turi pasibaigti ir produkcija turi but papiginta. Tik klausimas, kuri pusė kuriai turi nusileisti. Produkcija turi but papiginta, nes kitaip Amerika neteks turgaviečių. Niekas nepirks brangių prekių. Net ir namie su brangiomis prekėmis nebus pavykimo.

Asis.

KAS SKAITOSI DARBININKAS.

Daugelinį lietuvių nesuprantama, kas ta yra darbininkų klasė ir koki žmonės priskaitomi prie tos visuomeninės klasės.

Apie darbininkų klasę daug kalba ir rašo socialistai. Bet jie visuomet tai išvirkščiai aiškina. Jie sako, kad darbininkų klasę sudaro išimtinai vieni fizinius darbus dirbą darbininkai. Taigi, tik tie, kurie fiziniais darbais daro sau pragyvenimą.

Toks tvirtinimas, tai demagogų darbas. Tai tik akių dumimas nesuipratusiems darbininkams, kad paskui būtų lengviau juos išnaudoti.

Darbininkų „prieteliai“ tokiomis savo plepalais ir melagystėmis tik skaldė pačią svarbiausią visuomenės klasę.

Visi darbininkai turi žinoti, kad darbininkų klasei priklauso ne vieni fizinius darbus dirbą žmonės, bet ir visi kiti, kurie kokiū-nors užsiėmimu pasidaro sau gyvenimą.

Kitais žodžiais tariant — darbininkų klasei priklauso tik vieni tie, kurie gyvena pajamomis iš sukrautų kapitalų.

Del to darbininkų klasei priklauso visi žmonės uždariau, darą gyvenimą dirbdami, ar protu, ty. ar savo raumenimis, ar smegenimis.

Ir jei kas tvirtina priešingai, tai turi but aišku, kad tas meluoja, kad nori pasinaudoti kai kurių darbininkų lengvatikyste.

Kalvis.

ANGLIŲ ISTEKLIUS.

Iš Jackson, Mich., praneša, kad tenai dar nei viena dirbtuvė neuždaryta dėl anglių nepritekliaus. Sakoma, ten dirbtuvės turi anglių dar sekančioms 6 savaitėms. Praėjusiam laikui Dievas žino, kas galės but. Gal pakils naujas nedarbas.

STREIKAI BRANGIAI ATSEINA.

Philadelphijos Prekybos Rūmų komisija apskaitė, kad per praėjusiu du metu tame mieste streikai padarė daugiau 20 milijonų dolerių nuostolių.

Gyvenimas yra darbas, gi darbas yra kova už geresnį žmogui būvį.

ANGLEKASIŲ STREIKAS ILLINOISE RAMUS.

Nežiurint didžiausio streiko, koks kuomet nors buvo S. Valstijoje, Illinois valstijos kasyklų miesteliuose viešpatauja pilna ramybė ir tvarka tokia kaip normaliais laikais.

Atrodo, kad anglekasiai turi užtektinai susitaupę pinigų ir nebijo ateities. Gi šis streikas jiems atrodo paprastos atostogos.

Apie tai praneša spandos atstovai, kurie specialiai apkeliauja valstiją, kad patirti, kokias pasekmes duoda generalis anglekasių streikas, kaip ir tą streiką atsineša patys darbininkai.

Visuose Illinois kasyklų plotuose, pradėjus miestu La Salle net iki Peoria, viešpatauja nesudrumsta ramybė ir tvarka. Net šalimais pačių kasyklų niekuomet nepasirodo darbininkai, tarytum, jų visai nebūtų arba jiems nerūpėtų užsidirbti kasdieninei duonai.

Darbininkai prie namų darbų.

Įdomiausia tas, kad dauguma streikininkų streiku visai nesiniinteruoja. Kasinėja jie savo daržus aplink namus arba upėse meškerioja.

Važiuojant tomis aplinkėmis, visur paupiais matai būrius darbininkų su meškerėmis. Jie tenai per dienų-dienas sėdi — gauda žuvis. Turi su savimi užtektinai vandens ir užkandžių.

Aplamai imant atrodo, kad anglekasiai nieko nedaro iš to didelio istorinio savo streiko.

Mažesnis užmokesnis.

Iš pasikalbėjimų su anglekais pasirodo du charakteringų daiktų.

Pirmiausia. — Rodos jie visi sutinka su mažesniu užmokesniu už darbą. Tik toli gražu ne su taip žemu, kaip kasyklų savininkai projektuoja. Dauguma anglekasių sako, jog būtų galima sutikti iki 20 nuošimčių mažesnio užmokesnio.

Antra. — Tarpe visų streikuojančių anglekasių kažkodel prigijusi viena mintis ir spėjimas, kad streikas veikiai baigsis. Nes jau ateinančiame biržely, o gal liepos pradžioje turės įvykti kasyklų savininkų su darbininkų atstovais konferencija. Ir tuomet bus padaryta galutina taika.

Streikininkas.

DARBO PADĖTIS DETROIT, MICH.

Detroito mieste darbo krizis pakilo 1920 metais, kuomet susiaurinti darbai automobilių dirbtuvėse. Daugiau 18-os mėnesių žmonėms buvo sunku su darbais. Šandie jau kas-kita. Darbų agentūros ir biurai šandie negali jau gauti tiek darbininkų, kiek jų reikalinga.

Pasitaisančių laikų ženklas gali but ir tas, kad čia daug atkeliauja darbininkų. Visi antrosios rūšies viešbučių kambariai nusamdyti atvykusių čia darbininkų. Atvyksta čia daugiausia toki, kurie apsipazinę su darbais automobilių dirbtuvėse.

Neseniai Amerikos Legiono darbo agentura reikalavo 300 darbininkų į įvairias dirbtuves. Gi į tą reikalavimą atsiliepė vos 200 vyrų.

Be įvairiausios rūšies mechanikų Detroito gali darbą gauti ir paprasti darbininkai. Tokiems mokama 45 — 50c. valandoje. Kai-kur kiek ir daugiau.

Baigiama statyti firmos Fisher Body Corporation dirbtuvės ties West End ave. Pabaigus ten darbą gaus apie puspenkto tukstančio darbininkų. Ta firma skelbia turinti daugybę užsakymų.

Kuomet visu smarkumų prasidės darbai, reikia laukti darbininkams bus sumažinta užmokesnis. Bet podrang turės atpigi ir gyvenimas. Suprantama, bus pigesni maisto produktai ir viskas.

Gi šandie dauguma krantuvininkų vis dar negali susitaikinti su mintimi, kad jie savo prekes turės pardavinėti pigiau. Jie protauja, kad jiems vyks žmonės plėsti taip, kaip buta dar neseniai pasibaigus karui. Graudu jiems bus skirtis su išsisknijusiu didželpniaivimu. Bet prieš tai nieko nenuveiksi. Visi turės taikintis prie gryžtančių santykių.

Svečias.

SOCIALDEMOKRATŲ BAUDŽIAVA!

St. Seimo narys, socialdemokratų frakcijos lyderis Jeronimas Plečkaitis vasario 12 dieną atvažiavo į Triškįs, (Šiaulių apskr.) mitinguoti. Kadangi valsčiuje viešpatauja p. viršaitis taipogi socialdemokratas, tai savo draugui p. Plečkaičiui parvežti iš Papilės stoties į Triškįs (21 kilometrą) užvarė padvadą.

Ponas socialdemokratų lyderis padarė mitingą, kuriam išrodinėjo ir patarė, kad geriau būtų bažnyčiai paversti komuna, kur galėtų socialdemokratai gyventi (nes krikščionys darbininkai niekuomet nesutiks nei panaikinti, nei gyventi bažnyčioje), pamulkinę darbininkus, žadant įvairių socializmo gerybių darbininkams ir pašmeižę socialdemokratų plepalais Darbo Federaciją ir krikščionis demokratus, užsivareš vėl su pono viršaičio pagalba padvadą, išvažiavo į Papilę. Kaip už nuvežimą, taip už atvežimą į Papilę ponas Plečkaitis nieko neužsimokėjo.

Gal ponas viršaitis uždės ant valsčiaus gyventojų mokesčius, kad apmokėti už padvadą vežiojant socialdemokratų agitatorius ir ponus socialdemokratus važiuojančius iš Seimo. Bet aš abejoju ir manau, kad valsčiaus gyventojai nesutiks mokėti mokesčius už mitinguojančių socialdemokratų važinėjimąsi. Ir žinoma žmonėms už padvadą, kurių neturėjo teisės varyti valsčiaus viršaitis, lika neužmokėta.

Dar 1919 met. Krašto Apsaugos Ministerijos buvo duotas įsakymas, kad naudojantis padvadomis karo reikams kariškiai privalo apmokyti.

kėti nustatytą taksą.

Mes žinome, kad kareiviai palinuosoti iš kariuomenės atostogoms namo ar visai netekę fronte sveikatos, eidavo ir eina pėksti su savo visu bagažu po keliasdešimt verstų, kad nevarginti savo žmonių. Ir ponas Triškų viršaitis socialdemokratas, nuvargusiam kareiviui greičiausiai atsiskaityti duoti padvadą, širdy sau keikdamas baltagvardiečius, kaip savo draugams agitatoriams storkakliams drasiai varo neturėdamas teisės tai daryti. Kareiviai nesinododami padvadomis, bet tokie ponai storkakliai socialdemokratų, įpdami iš St. Seimo nieko nedirbdami, o vien tik važinėdami su agitacijomis, po 2,000 auksinių atlyginimo, varo sau padvadas neturėdami tam teisės ir nieko dar už tai nemokėdami, tai jau daro biauriau rusų pristavų, kurie vistiek išmesdavo nors „našai“.

Ponai socialdemokratai nedirbdami tiesioginio St. Seimo darbo, kur galėtų prisidėti prie įstatymų rengimo darbininkų buvimi pagerinti, valpelniaivimu. Bet prieš tai nieko nenuveiksi. Visi turės taikintis prie gryžtančių santykių.

Važinėdami gi su agitacija jodinėtų ukininkų ir mažesnių sprandais.

Jau šandie jie paverčia gyventojus baudžiauninkais, neskaitydami įeidami į Seimą ir į savivaldybes, bet kas būtų, kad jie gautų viršų ir valdžią turėtų, tai tur but netiktai paduodami žmonių veltui važinėti, bet pačių žmonių sprandais jodinėtų, artų ir akėtų.

Draugai, darbininkai, turite įsidėmėti, kad tie ponai socialdemokratai, kurie vadinausi mūsų draugais, kad netiktai nepagerins mūsų buvio, bet greičiausiai įves tokią baudžiavą, nuo kurios jau senai mūsų seneliai yra nusikratę.

Pats socialistų mokslas, tai vartai į baudžiavą. Socialistų žadamam „roju“ ne gero vė darbininkams, bet vergija, kur darbininkas yra amžinas valdžios vergas.

Todel kas myli laisvę ir nori pagerinti savo buvį, turi šalintis nuo apgavikų-socialistų, kaip nuo žalingos gyvatės.

[L. Darb.]

TRUPINIAI.

Prisilaizytojas visuomet yra išdavikas. Kas tik mėgina prisilaizyti darbininkams, tai daro su tikslu atsiekti darbininkų pasitikėjimą, kad paskui būtų galima juos išnaudoti.

Darbas yra kapitalo moteris, gi kapitalas yra darbo vyras. Kilusi tarpe judvieju kova pakelia skurdą visoje šeimynoje (visuomenėje).

Kurs darbininkas kovoja už geresnį buvį ir mėgina griauti neatmainomus gamtinius įstatymus, ne tik pralošia kolars, bet kartais pats žūva.

BLAIVYBĖS DIRVA.

I KOVĄ PRIEŠ KARALIŲ BACHĄ.

(Amerikos moksleivijos domei)

Atėjo laikai kuomet sugriuvo su savo sostais cėsoriai, karaliai, imperatoriai, bet karalius Bachas įsilipęs sostan žiūrį į pasaulį linksmai, šaipsi, džiaugiasi savo galybe, didžiuojasi savo pasekėjais raudonanosiais, mokindamas juos kaip dirbti mumsaui iš muilo, lajus ir tt.

Keli metai atgal Chicagoje ir kituose miestuose Blaivybės idėjai daug pasidarbuota, blaivybė žydėjo kaip pavasary gėlės kiekvienoje lietuvių kolonijoje. Blaivybės veikėjų netruko. Blaivininkų kuopos skaitlingi nariai rodė esant stiprų blaivybės judėjimą. Gi šandien... Gėda ir rašyti.

Tuotarpu Bacho karalija plinta, jo pasekėjai dauginasi. Kiekvieni beveik namai tai jo armijos ištikimi kareiviai. Įstatymų prohibicija neatsiekia savo tikslo. Reikia nusileisti žemiau, siekti lygi pat alkoholio šaknies ir ją pakirsti.

Šiame reikale kaip seniaus, taip ir dabar žymiausia rolę gali suvaidinti — mūsų dvasiški ir moksleiviai.

Jau ne kartą moksleiviai parodė savo pasišventimą taujiniams ir kultūrinėms išėjvijos tikslams. Besiartinant atostogų metų ir dera rimtai susimąstyti, kaip atnaujinti, anomet gražiai pradėtą blaivininkų judėjimą. Platus blaivybės dirvonai laukia mūsų jaunų pastangų! Šviesi, dorinti liaudj, ar galima ką kilnesnio nuveikti vasaros metu?

O priemonių mes turime daug: paskaitos, prakaitos, pasikalbėjimai, blaivus pačių pavyzdys.

Susirupinkime tuo klausimu ir renkinės kovon su ištvirkimo, girtybės priešu kuriam vadovauja karalius Bachas.

Moksleivis.

MISIJOS. -- NELAIMĖ.

WORCESTER, Mass. — Šv. Kazimiero bažnyčioje buvo šv. misijos. Jos prasidėjo 23 d. balandžio ir tęsėsi iki 5 d. gegužės. Misijas davė tėvai Marijonai: Pijus Andziulis ir Andriejus Cikota, iš Lietuvos, Marijampolės vienuolyno. Pirmosios buvo del moterų; po moterų, berniukams ir mergaitėms bendrai; o ant galo vyrams.

Worcesterio moterų misijas lankė labai skaitlingai. Visais vakarais bažnyčia buvo pilnutė, kad ir sėdinių pritrūkdavo, nes visos norėjo pasinaudoti Dievo malonėmis. Ir vaikučiai taipgi skaitlingai pasirodė.

Vyrai su nekantrumu laukė, kada moterų misijos pasibaigs. Kai 30 d. bal., 7 val. vakare, prasidėjo misijos del vyrų, tai da išanksto ruiminę bažnytelė jau buvo pilnų.

tėlė. Ir kada visi išgirdo pirmus pamokslus, tai tuojais visi suprato misijų vertę. Ir antrą vakarą dar daugiau atėjo pamokslų klausyti. Ir taip iki paskutinių pamokslų visados bažnyčia buvo pilna vyrų, pritrūkdavo sėdinių, nors gima bažnyčia yra ruiminga. Ant galo, paskutinį vakarą tėvai misionieriai suteikė Šv. Tėvo palaiminimą. Kryžių bučiuoti ejo po du vyrų, gražiai, tvarkingai, visi su didžiausiu nusizeminimu. Laikė bučiavimo Kryžiaus, tėvai misionieriai, suteikė kiekvienam po paveikslėlį atminimui šv. misijų.

Taipogi ir prie Šv. Sakramentų ejo. Visi vyrai kasdien ejo labai skaitlingai. Ant galo tėvai misionieriai atsiveikino. Ir gegužės 6 d. tėvai misionieriai apleido mūsų koloniją. Lai Viešpatas Dievas suteikia jiems sveikatą ir stiprybę pasidarbuoti Amerikos lietuvių tarpe ir sugrąžinti mūsų brolius ant tiesos kelio. Tėvai misionieriai, savo gražiais pamokslais sustiprina žmogaus dvasią ir pakelia ją prie Aukščiausiojo.

Nelaimė.

Laike misijų atsitiko nelaimė. Pirmadienį, gegužės 1 d. vakare, kada mūsų bažnytelėje katalikai klausė taip gražių pamokslų, tai tame pat laike trys jaunikačiai, lietuviai, kurių vardų laikrašty negalima naudoti, prisipirko taip vadinamos samagonkos, arba moonshine ir norėjo nuraminti savo sąžines. Taip gėrė ir gėrė, kad ant galo visi trys sugulė į kruvą ir, žinoma, vienas iš jų jau nesikėlė, reiskia užmigo amžinai. O kiti du da atsikėlė. To mirusio jaunikačio kunas, laike šv. misijų, gulėjo miesto ligonbuty, nes nebuvo kam palaidoti. Velionis nepriklausė prie jokių organizacijų. Kada jį palaidojo ir kas, tai to nesužinojau.

Tai-gi, aišku prie kokių pasekmių priveda blogi draugai. Kada pinigų turėjo ir kartu girtuokliavo, tai buvo geras visiems, o kada numirė, tai tada visi draugai jį apleido ir per keletą dienų gulėjo leduose. Valdžia laukė, ar neatsiras iš kur nors mielaširdinga ranka, kuri palaidotų nelaimingą lavoną. Šita žinutė yra begalo liudna ir žmogui apie ją pamislijus, net širdį skaudina, kad tiek mūsų brolių, lietuvių, jaunų vyrų, be laiko atsiskirė su šiuo pasauliu per nelaimingą alkoholį.

Ar nelaikas būtų jau susiprasti ir nusikratyti to taip didžiausio priešų nuo savo pešių, o rašyti prie naudingų organizacijų, kad numirus mūsų kunai negulėtų ant ledo kur nors, bet būtų tinkamai palaidoti.

Kiekvienam lietuviui naudingiausia yra priklausyti prie blaivininkų organizacijos. Jeigu mes visi Amerikos lietuvių priklausytume prie taip prakilmos organizacijos, tai ištikrųjų būtų ne

tik mums Amerikos lietuviams didelė iš to nauda, bet ir galėtume prisidėti prie prabaivimo mūsų tėvynės Lietuvos ir padaryti ją laimingą šalimi. Kada mūsų organizacija bus stipri, tai tada, be abejonės, visos nelaimės bus pašalintos iš mūsų tarpo. Tai-gi, broliu lietuvi, apsimastyk giliai ir rašykis prie naudingos blaivininkų organizacijos, iš kurios turėsi didelę naudą. V. B.—s.

KLAIDOS PATAISYMAS.

WORCESTER, Mass.

Blaivybės Dirvoje No. 100 tilpo korespondencija, kurioj paminėta, kaip bažnytinės draugijos dalyvavo iškilmingoj procesijoj Velykų dienoje. Tai-gi procesija buvo ne iš ryto 5 val., bet 5 val. vakare, laike mišparų. Iš ryto bažnyčia buvo pilna žmonių, tai procesija atliekama vakarais. V. B.—s.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS.

KAISEDORYS. Nors pas mus ypač mokytojai labai daug darbuojasi blaivybės naudai, žmonės vis delto labai girtuokliauja. Mums padėti stiprinti akciją prieš girtybę atsilankė Dr. J. Eretas, kuris įvairiuose susirinkimuose vaizdžiai ir rimtai nušvietė pavojų, kuris mums grėsia iš girtybės ir plačiai miniui susipažinti su alkoholio kenksmingumu gerb. svečias suruoštamė susirinkime, kovo 12 d. dar kartą ragino žmones prie blaivybės. Ar mūsų parapijiečiai klausys to autoritetingo balso, dar didelis klausimas!

LAZDIJAI. Balandžio 7 d., Veisiejų miestelio ir valsčiaus, Seinų apskrities, gyventoja Ona Kvietkauskienė, 76 m., senutė buvo atvykusi Lazdijuosna taikos teisman kaipo liudininkė. Po teismui skundikas gerai pavaišino ir nuvažiavo namon. Bevažiuojant namon O. Kvietkauskienė mirė. Gydytojai Rachmilovičiui ištyrinėjus lavoną, pasirodė, kad minėtoji moteriškė mirusi nuo nuodingos degtinės, kurios gana daug buvo išgėrusi.

Už buvio pagerinimą kovoje laimi tik tie, kurie nuolat darbuojasi savęs tobulinimu.

VAINIKĖLIS.

Ko nudžiugo mano siela?...
Kodel taip smagu, taip miela?...
Ašarėlė—deimantėlė
Nebekrinta ant takelio,
Ant sunkaus vargingo kelio...

Tik nušvito spindulėliai
Deš šalelės Lietuvos
Ir pragydo paukštuzėliai
Už Nemunėlio—Dauguvos...

Jie sparneliais suplasnojus
Skrajų po šalelę,
Kur Lietuvos spind rytojus
Kur laukai linksmai žaliuoja....

Paukštuzėliai jus Tėvynės,
Norit jausmus pasakyti;
Ant jaunutės jos krutinės
Margas gėles pabarstyti!...
Tai atskriskit pabarstyti!
Vainikėlį pinkit, pinkit!
Jūs gėlele — aš eilele ir bus dailus vainikėlis,
Gėlių, eilių rinkinėlis....
A. J.

Mes ką tik užbaigėme keturių metų darbą. Surinkome ir išleidome du milijonus dolerių ir dabar išduodame atskaita. Mes neturime namų arba kitų apčiuopamų turtų parodymui jums. Mes idėjome tuos pinigus į investimenta taip sena kaip pati krikščionybė. Investimentas kurį pats Dievo Sunus rokavo saugiausi — kuno ir kraują žmonių sielas. Ištrauka iš kalbos J. M. Arkivyskupo Jurgio W. Mundelein, metiniame susirinkime Suvenytų Chicago Katalikų Labdarybių, Balandžio 19, 1922.

\$637,066.60

Šią Didelę Sumą Pinigų Praeitais Metais Praleido

The Associated Catholic Charities

Duodant Pašalpą Neturtingiems Jų Pačių Namuose
ir Katalikiškoms Isteigoms

Kaip Associated Catholic Charities 75,000 aukotojų aukas suvartojo duodant pašalpą neturtingiems ir delko jiems ta pašalpą reikalinga.

ŠI SKAITLINE PARODO SKAIČIŲ ŽMONIŲ REIKALINGŲ PAŠALPOS IR IŠ KOKIŲ PRIEŽASČIŲ

AKLŲ	185
NELAIMINGŲ ATSTIKIMŲ	360
TEVAI PERSISKYRE	459
KALINIŲ	599
SENŲ	648
PAMISELIŲ NAMUOSE	852
NEUZTEKTINAI	1202
UŽSIDIRBANTIŲ	
NEGALINIŲ VISAI	1503
DIRBTI	
DŽIOVA SERGANČIŲ	2496
VISAI APLEISTŲ	3277
NAŠLIŲ	6477
NEDIRBANTIŲ	9379

THE ASSOCIATED CATHOLIC CHARITIES

126 North Desplaines Street CHICAGO

PASVALYS. Čia labai prasiplatinio girtuokliavimas. Ketvirtadieniais, t. y. turgaus dienomis matoma labai daug girtų. Apskrities valdyba yra išleidusi privalumą įsakymą del girtuoklių ir pardavinėtojų svaiginamų gėralų. Sulygtuo įsakymu apskrities valdyba savo š. m., balandžio 1 d., posėdyje nubaudė 15 piliečių už pasirodymą, girtame stovyje viešoje vietoje ir vieną iš jų be pabaudos už ardyną tvarkos dar atidavė teisman; o vieną smuklininką už pardavinimą 3 girtiems degtinės nubaudė 1,500 auksinų. Viso pabaudų uždėta 5,100 auksinų.

Visatina lygybė ir laisvė, tai tušti žodžiai. Tuos žodžius atkartoja tik apgaudinėtojai socialistai.

Tik vieni kvailiai naikina savo ilgų metų darbo vaisius.

NAUJA KNYGA.

Ką tik išėjo iš spaudos vienas iš idomiausių romanų — Atstovas Ralys. Lietuvių kalbon vertė Nemunas. 144 pusl. kainą 40c. Šią knygą galima gauti "Draugo" knygyne.

PRANEŠIMAS.

Ką tik gavome iš Lietuvos knygutę "GEGUŽIO MĖNUO". Sudėję Margalis. 191 pusl. Kaina 30c
"DRAUGAS" PUB. CO.
2334 So. Oakley Ave.

NOREDAMI GAUTI SAŽINISKA IR ATSAKANTI PATARNAVIMĄ VISUOSE REIKALUOSE KREIPKITĖS Į

EUROPEAN-AMERICAN BUREAU

S. L. FABIANAS CO. Mgrs.

809 W. 35th St.
Chicago, Ill.
(Arti Halsted, Baltas Namai)

Siunčiame pinigus į Lietuvą ir Visą Pasaulio dalis pagal kurso. Pardudame laivakortes į Lietuvą ir iš Lietuvos ant geriausių laivų. Išgauname pasportus važiuojantiems į Lietuvą ir iš Lietuvos. Padarom atsakančias visokių Notariališkų Raštus pagal Amerikos ir Lietuvos Tėsiu. (Igaliojimus arba Dovernastis). PARANDAVOJAM SAFETY DEPOSIT BOXES \$2.50 ir aukščiau metams. Pardudame pirmus mortgečius atnešančius iki 8% ant metų. Pardom ir išmainom namus, farmas ir lotus. Peržiurime abstraktus ir padarome pirkimo ir pardavimo popieras. Apraudžiam visoki turtą geriausiose Insurance Kompanijose.

NOTARY PUBLIC

Visus patarimus suteikiame dykai.

DELEI PARANKUMO KOSTUMERIAMS MUSŲ BIURAS YRA ATDARAS.

Utar., Kotv., ir Sub. visa diena iki 9 val. vakare Nedėdieniais 9 ryto iki 3 po pietų. Kasdieną 9 ryto iki 6 po pietų.

CHICAGOJE

POLICIJOS VIRŠININKAS SAKO NEKLAUSYSIĄS TEISMŲ.

Paliuosuotus unių vadus vėl areštuosias.

Apie 200 visokių darbininkų unių vadų sugaudyta ir įdaryta į kalėjimus Chicagoje del policmonių žudymo ir monių savasčių naikinimo.

Uždaryta visos stambiausios žuvys. Visi darbininkai kada yra apskunkinti kriminaliniais rekordais, taip, kad juos paliuosavus gali išnaudojti pradedti galvažudystės.

Stambesniųjų tų kriminalinių vadų advokatai darbuojasi juos paliuosuoti. Eina pas teisėjus ir prašo paliuosavimo raštų.

Bet policijos viršininkas sako, kad tie triukšmadariai negali apleisti kalėjimo. Sako, jei teisinių liepimai jie bus paliuosuoti, jis lieps juos tuojaus ir vėl areštuoti. Nes kuomet jie laikomi kalėjime, mieste nėra žmogų, darysčių ir didelių prasižengimų, išėmus plėškus, kurie nuolat savo darbą veikia.

Tiesiog nesuprantama, kas čia toliaus įvyks. Rasi, viskas kitaip atsimainys, kuomet grįž miesto majoras.

Spūmū trys intariami policmonių žudytai išdalies jau pažinti. Tečiaus ieškoma daugiau to plauko piktadarių.

Areštuotus unių vadus policijos viršininkas vadina nevadais, bet tiesiog anarhistais. Nes iš jų nei vienas neturi grynos sąžinės.

PARVAŽIUOJA Miesto MAJORAS.

Chicago majoras Thomp-

son skubiai parkeliauja iš New Yorko, kur įsai su savo palydovais viešojo.

Iš New Yorko jis žadėjo keliauti Washingtonan.

Tečiaus čia kilo didis triukšmas del susekamų suktybių mokyklų fonde ir nepaprastų žmogžudysčių. Del to jis būtinai reikalingas but namie.

BUS TIKRAI GRAŽUS VAKARAS.

Dienraščio "Draugo" prietelių vakaras jau visai čia pat, įvyks ateinantį sekmadienį, gegužio 14 d., Aušros Vartų parap. svet. West Side, (2323 W. 23-rd Place), 7 val. vakare.

To vakaro programa bus marga ir turininga.

Kalbės gerb. kunigai V. Kulikauskas ir Pr. Garmus, pasižymėję artistai northsайдiniai-ės vaidins du gražių veikalus: "Vargšas Tadas" ir "Kuprotas Oželis". Režisore yra E. Martinaitis.

Dainuos šie garsūs solistai: K. Sabonis, J. Radzevičius, M. Gurinskaitė ir O. Pauliūtė. Pagarsėjusi smuikininkė L. Sabonienė ant smuiklo gros. Solistams akompanuos J. Sauris.

Tai tokia gražia programa gerės visi atsilankusieji į vakarą sekmadienį, gegužio 14 d.

Rep.

VAKARIENĖ SU ĮVAIRUMAIS.

Dievo Apveizdos Par.—Šeštadienį, gegužio 13 d., parap. svet. įvyks labai gražus vakaras, šeimyniška vakariene, kurią ruošia Mot. Sąg. 2 kp. pamėnijimui "Motinų Dienos". Priegtam bus įvairi muzik. programa, kurią išpildys šios kolonijos žvaigždės, p-lės P. Petkiūtė, Šulekaitė, Santulaitė, Alaburdaitė, ir pp. Balsis, Benaitis. Kalbės įžymiausi visuomenės veikėjai.

Kaip paprastai vietinės Sąjungietės pasirodys gana šauniai, taip ir šuo kartu, jau girdėtis, kad jos deda visas pastangas kad savo svečius pamylėjus kuogeriausiai. Kad persitikrinus, tai kiekvienas atsilankykite.

Vilija.

BIZNIERIAI GARSINKITĖS "DRAUGE"

VAKARIENĖ IR PROGRAMA.

West Side. — Geg. 4 d., Aušros Vartų parap. komitetas surengė pagerbimo vakariene moterims darbuotojoms, kurių pasidarbavo laike parapijos vakarienes 23 d. bal.

8:30 vak., po pamaldų, prasidėjo rinktis moterų darbuotojos. Su jomis ir daug svečių atėjo. Stalas jau buvo prirengtas skaniais valgiais ir papuoštas gražiomis gėlėmis. Viskas kuopuikiausiai atrodė.

Atėjo ir gerb. kun. F. Kudirka, tarytum jis su savimi ir visą gyvumą ir linksmybę atnešė į tą surengtą pagerbimo vakarėlį.

Pradėjo visi vakarieniauti. Prasidėjo ir programa. Sylvia Sabonitė skambino pianą. Ji dar yra mažutė, vos 7 metų, bet jau pajėgia gerai skambinti pianą, ir buvo plojimais priversta kelis kartus skambinti. Garbė yra tėvams už tokį gražų kudio išlavimą.

Gerb. kun. Kudirka kalbėjo kelis kartus dėkodamas moterims už jų nenuilstantį darbą, aiškino kiek šmet yra išmokėję skolių, ir kiek dar tikisi išmokėti trumpame laike. Visi džiaugėsi klausydami, kad mūs parapijos reikalai eina kuogeriausiai, visi išvien dirba, o kur vienybė ten ir galimybė ir galima viską pavyzdinti nuveikti.

Kalbėjo K. Sabonis.

Kalbėjo p. K. Sabonis. Jis sakė, kad jam bevargoninkaujant niekur neteko matyti tokios gražios tvarkos kaip kad Aušros Vartų parapijoj.

Pasizadėjo dirbti kartu su visais savo parapijonais ir remti kiek tik galėdamas visus reikalus kurie tik bus naudingi mūsų parapijai.

Organizuos Mot. Sąj. chorą.

Taipgi K. Sabonis nepamiršo ir Moterų Sąg. Jis trumpai, bet daug svarbaus apie ją pasakė. Sakė, kad Moterų Sąjungos organizacija jam patinka ir kad tai yra viena iš praktiniausių org. Amerikoje. Negana to, sakė, kad jo moteris p-ia Silvija Sabonienė organizuos Moterų Sąjungos chorą. Ji pati mokys jį ir jam vadovaus. Taipat ir p. K. Sabonis pasizadėjo remti Moterų Sąjungą, remti jos užmanymus ir busiantį chorą, ir sakė, kad West Sidės Moterų Sąg. kp. užims pirmą vietą Chicagoje.

Dainavo parapijos komiteto choras, kad palinksmintus svečius ir gerb. darbuotojas moteris. Moteris nepasiduodamos vyrams, taipat padainavo kelias dainas. Vieni kitus vaišino kuomi kas galėjo.

Labai yra pagirtinas tokis par. komiteto narių užmanymas surengti tokį puikų vakarėlį (kuriame daug įspudžių gauta. Sunku būtų viską ir surašyti. Tik reikia džiaugtis tokiais mūsų parapijos gražiais darbais.

Jau ir vėlus laikas prisistatino. Programa baigėsi "Lietuvai Tėvynai mūsų". Butų malonu kad daugiau vakarėlių surengtų.

Senas parapijonas.

SKAITYKITE IR PLATINKITE "DRAUGĄ"

CHICAGIEČIAI, ATSIIMKITE LAISKUS.

Chicago pašte (vidumiesty) prie Adams ir Dearborn gatvių randasi atėję iš Lietuvos laiskai žemiau įvardytiems asmenims, kurių delei adresatų persikėlimo šiton vieton arba kitokių priežasčių išnešiotojai negalėjo surasti. Laiskus galima atsiimti prie General Delivery (iš Adams gatvės įėjus po dešinę pusę), prie pirmo langelio, ant kurio viršaus parašyta ADVERTISED.

Prašydami laiško paduokite laiško num., nes su juo greičiau laišką suras negu su pavarde.

- 506—Adomaitis J.
- 510—Balciūni A.
- 516—Beinaris Jonas
- 519—Blazedieju Jozupui
- 521—Bluwas, Vincas
- 527—Bridikaitis Josei
- 542—Diglis Antonos
- 545—Vladas Dirzys
- 578—Jarinnaitė Kazimirai
- 586—Jurevieini Jozupui
- 587—Jdamauckos Wlady
- 599—Krencis Juozapas
- 604—Kunegunda Myrda
- 607—Lancus Kazimeras
- 609—Lebedai Jozui
- 610—Luioris Benedikt
- 616—Malanjs Jonas
- 618—Martisiene Marijona
- 623—Miekun John
- 624—Milius Vladislavas
- 625—Milasius Vicintas
- 626—Miseviei Antony
- 632—Murtinaiti Jim
- 634—Naviekis Ignacas
- 635—Nausedes V.
- 636—Niekjs Petras
- 638—Nazeika P.
- 639—Nobaras Kaz.
- 640—Ohsas J. M.
- 643—Pagajus Ona
- 647—Permenas L.
- 656—Pocius Franz
- 657—Pocene Juzepo
- 658—Pocus Paulina
- 660—Povilaitis Frak
- 662—Pucinas Antan
- 669—Riska Jozpas
- 671—Ruskul Vaelavas
- 672—Rupslaukis Juozapas
- 675—Ryska Jozapas
- 676—Sakals Louis A.
- 677—Sakunas F.
- 680—Sanvaitis Napoleona
- 682—Savielaiti Anastazipa
- 687—Selene Meri Rukas
- 702—Stupuros Antanas
- 706—Stasitis T.
- 708—Stankus Jonas
- 711—Swagzda Kazimieras

IŠ NEW YORKO Į KAUNĄ PER 9 DIENAS

Greičiausiu ir Didžiausiu CUNARD Linijos Laivu "BERENGARIA"

Keliauninkus palydės iš New York'o iki Kauno Lietuvių Prekybos Bendrovės prezidentas JONAS J. ROMANAS.

Iš Piliavos iki Eitkunų ir Kauno bus parengtas specialis Lietuviams keliauninkams traukinys.

"BERENGARIA" IŠPLAUKIA IŠ NEW YORK'O GEGUŽIO (MAY) 30 D.

Norintieji važiuoti į Lietuvą "Berengaria" laivų ir turėti sau už palydovą JONĄ J. ROMANĄ — skubiai atsiųskit visais keliomis reikalais į

LITHUANIAN SALES CORPORATION

Rašykite:

Boston 27, Mass.
414 Broadway,

Arba ypatiskai kreipkitės:

3313 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 6062

Ofiso Valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakare, Vakara: Utarninko, Ketvergo ir Subatos iki 9 val. Nedėlomis: nuo 10 val. ryto iki 3 val. po piet.

KURIEMS ARČIAU, KREIPKITES Į MUSŲ AGENTUS:

WAUKEGAN, ILL.
A. J. Sutkus,
811 S. Victory St.

A. S. Precinauskas,
790 S. Sheridan Rd.

SPRING VALLEY, ILL.
Ant. Stulga,
101 E. 3-rd St.

Alb. Filipaitis,
227 West 4-th St.

WEST PULLMAN, ILL.
A. I. Vainauskas,
715 W. 120-th St.

A. Bruzas,
3303 Auburn Ave.
18-TH STREET CHICAGO
M. J. Tananevics,
736 W. 18-th St.

BRIGHTON PARK
CHICAGO
A. Andreilunas,
4436 S. Fairfield Ave.

CICERO, ILL.
B. B. Fosanka,
1422 So. 49th Ave.
J. Mockus,
1301 S. 50th Ct.

ROSELAND, ILL.
J. Ramanauskas,
10808 Michigan Ave

ROCKFORD, ILL.
P. Kutro,
1012 S. Main Str.

KENOSHA, WIS.
J. Trakšelis,
464 N. Sheridan Rd.

RACINE, WIS.
Geo. Shokells,
815 Park Ave.

DETROIT, MICH.
F. Mikuchonis,
9185 Cardoni Ave.

- 714—Szlogėvis Julijonas
- 717—Sziltutis Izidorius
- 719—Tamulunas Martinas
- 720—Tatkeviecius Jan
- 723—Tauluseni Veronika
- 724—Transkeine Barborai
- 726—Tringaitis Stani
- 729—Urjatis Henry
- 733—Virbiecas J.
- 735—Vladika Juzapas
- 740—Wanagaitis Jozas
- 743—Witeni Aleksandra
- 748—Zaranka Jonas
- 756—Zuraj Antanas

GAVO PINIGUS LIETUVOJE

KURIUOS SIUNTĖ PER "DRAUGĄ" SIE ASMENIS:

- Vitkus Izidorius (Cicero, Ill.)
- Radavičaitė Antanina
- Beržanskis Jonas
- Laurinskaitė Agota
- Mozeris Jonas
- Yesevičia Mečislovas
- Kiaurakis Kastantas
- Šliogerienė Pranciška
- Ašmis Kazimieras (Westville, Ill.)
- Mozuras Jonas (Philadelphia, Pa.)
- Murauskaitė Pranciška
- Samoška Jurgis (E. St. Louis, Ill.)
- Žukauskis Juozapas
- Šakys Petras (Morgan Park, Ill.)
- Vaškunas Pranas
- Damanskienė Elzbieta
- Rudminaitė Ona
- Valintas Antanas (Phila, Pa.)
- Kavalianskas Ladislovas
- Tamošauskas Stanislovas (Kenosha, Wis.)
- Šiaulys Juozapas
- Budris C.
- Kelečiute Emilija
- Jasiulionis Dominikas
- Jereckas Jonas
- Šilkinienė Barbora, (Cicero, Ill.)
- Vaivada Kazimieras
- Kupčinas Jonas
- Ignatavičius Antanas
- Sasnauskaitė Anielė
- Gailiunas R. (Bloomfield, Conn.)
- Urbonas Juozapas (Kankakee, Ill.)
- Karžauskaitė Elzbieta
- Domeniūtė Barbora
- Klimas Dominikas
- Žaromskaitė Viktorija

DRAUGO PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS

2334 So. Oakley Ave. Tel. Roosevelt 7791

Atdaras kasdien, išskyrus šventadienius iki 8 v. v.

PRANEŠIMAS

Iš priežasties resignacijos p. Hertmanavičiaus dailininkai Mildos Teatro Bendrovės kreipkitės visais bendrovės reikalais pas:

JONĄ P. EVALDĄ

Bendrovės Sekretorių

840 West 33rd Str.

Telefonas Yards 2790

Didelis Iškilmingas PIKNIKAS

Parengtas Lietuviškos Teatralskos Draugystės Rutos No. 1

Ned., Gegužės-May 14 d., 1922

GEO. M. CHARNAUCKO DARŽE, Lyons, Ill.

Ižanga 35c. Ypatai. Kviečia KOMITETAS.

A. A.

D. JANAUCKIENĖ

mirė vasario 16 d. 1922, 80 metų amžiaus. Paėjo iš Kauno red. Pancevžio parap. Predžių kaime, paliko dideliamė nuiludimė 2 sunus ir 3 dukteris. Sunu Antana Amerike, Mikoja, Kotrina, Elzbieta ir Ona Lietuvoje.

Pimaldos įvyks birželio 27 d. 1922, 8 val. ryte šv. Kryžiaus bažnyčioje 46 ir Wood gatvių. Nuostirdžiai kviečiame visus gimines ir pažįstamus dalyvauti pamaldose ir pasimelsti už dušia.

Nulindės Sunus Antanas Janauckas.

Pirmas Milžiniškas PIKNIKAS

Rengiamas

Westsidės Jaunikaičių

Ned., Gegužės 14 d., 1922

NATIONAL DARŽE, Riverside, Ill.

Pradžia 9 val. ryte.

Kviečiame jaunikaičius ir jaunikaitės atsilankyti ant šio iškilmingo pikniko kur galėsite linksmai laiką praleisti, bus visokių žaislų, traukynių, ristinų ir bektynių. Muziką pirmos klisos po vadovystė J. Philip.

Kviečia

JAUNIKAIČIAI.

No. 113

PR

Angl

Kon

GENOA

jos delega
jie bendra
tais sutik
komisija.
vestų tai
Rusijos r
tus, skolas
vasčių kla
nuoja pat
atsakyme.
misija net
darbo, kol
darytos ne
bos su kit
mis, idant
apdrausti
bus.

Anglijos
ward Grig
kalno nega
toji komisi
vo darbus.
opiniją, ka
nei konfer
surimas.

Anot au
vikų atsak
memorandu
paikas. O
kitokių arg

Prane

Čia abeln
konominės
mas prikla
Prancijos
tas turi po
bolševikų a
randumą.
gatas Bart
mierui. Poir
Su žing
koks atsak
Paryžiaus.
Anglijos
lijos užsien
ris mėgina
Barthou ir
delegaciją.
j tikina, kad
atsakymas

KAIP DAR
IR SIU

WASHIN

Minnesotos
cijos direkto
kelė aikštėn
Chicagoje
niuose miest
liai pirkliav
nė siuntinė
miestus, kur
jama.

Tas pat d
kaip ta degt
ma pusė a
vandens. I